

SLOVENE

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 25.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 28.—
 za ostale inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V spravi prejemam mesečno . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostale inozemstvo . . . 12.—

Inserati:
 Enostolpna petlitrsna (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat „ 15 „
 za trikrat „ 13 „
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zabave, osmrtnice itd.:
 enostolpna petlitrsna po 2 v lin.
Poslano:
 enostolpna petlitrsna po 40 v lin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

K vojnemu posojilu.

Zadnje tedne je našim sovražni-
 kom za vedno ugasnila nada na zma-
 go. Naše zaupanje v Zaščitnika resnice
 in pravice se je izkazalo in že je videi
 jasna znamenja, da je božja previdnost
 namenila obema osrednjima cesarstvo-
 ma svet obsegajoče poslanstvo. Kako
 povzdigujoča misel, sodelovati na or-
 jaškem spomeniku, ki si ga za večne
 čase postavljata v svetovni zgodovini
 osrednji velesili, spomenik, v cegar
 senci bomo imeli prostor za življenje
 in razširjanje v bodočih stoletjih! Kuo
 ne želi biti deležen slave pri tem silnem
 podjetju, če ne z mečem v roki, pa ka-
 ko drugače? Prilika je dana vsem. Rav-
 nokar se podpisuje tretje vojno poso-
 jilo, ki naj zagotovi gmotna sredstva za
 končno zmagovalno izpeljavo veli-
 častnih činov našega orožja. Naj se
 nihče ne izključi pri tem podjetju, tem-
 manj ker mu bo vojno posojilo doni-
 šalo tudi obile gmočne koristi.

V sv. pismu beremo, kako je Mo-
 zes nekoč pozval izraelsko ljudstvo:
 »Prispevajte od svojega imetja za Go-
 spoda! Vsak daruj Gospodu prostovolj-
 no in z dobrim srcem!« In vse ljudstvo
 je šlo in je radovoljno prineslo, k če-
 mur ga je sililo srce: zlato, nakit, škra-
 lat in dragocene obleke, srebro, kovine
 in drago kamenje, dokler ni bilo več ne-
 go dovolj za nujno svrhu ter je mogel
 Mojzes v taboru naznati, da ni treba
 prispevati nobene nadaljne žrve več.

Tudi naše ljudstvo naj, kakor že
 dvakrat, velikodušno odpre svoje srce
 in roke in naj po svojih močeh prispeva
 za domovino. Znova naj se za združilo
 sovražniki in znova prepričajo, da so se
 tudi v tem oziru motili io nas, da vrši-

mo čudeže tudi tedaj, ko gre za gmočna
 sredstva, za gmočno moč države. Od
 milijonarja do zadnje služkinje smo že
 dvakrat združili svoje denarne sile in
 jih položili v obliki milijardnih posojil
 na altar domovine. Pokažimo še uredi-
 č, da smo vsi eno, kadar gre za blagor
 domovine, da se ne znamo samo brez-
 primerno junaško biti in umirati za
 čast in veličino Avstrije, marveč da ve-
 mo biti velikodušni in junaški tudi v
 denarnih vprašanjih. S tem ne bomo le
 znova osramotili svojih sovražnikov, ki
 z vso zvijačno in umetno reklamo ne
 morejo dobiti v svojih deželah niti od-
 daleč tako visokih posojil, kakor jih
 dobivata osrednji državi, marveč izka-
 žemo svojo hvaležnost tudi našim juna-
 kom na bojišču ter jim viljemo novega
 poguma, novih sil za nove velike čine.
 Nobena moč na svetu ne bo premagala
 naših armad, ako bodo vedele, da stojijo
 za njimi kakor en moč celokupno prebi-
 valstvo v državi, pripravljeno k vsaki
 žrtvi. Ta zavest daje moč njihovih roki,
 ta zavest jim sladi vse napore in trp-
 ljenje. »To smo mi — edini, nezmag-
 ljivi!« Tako ponosno odmeva v srcih
 naših čet od postojank na Ruskem do
 Soče in sinje Adrije, do alpskih greben-
 in v kršne gore Srbije in Crnogore, kjer
 sedaj sekajo zavezniške armade vrzel
 za našo pot v svet! In milijoni, ki jih
 damo za vojno posojilo, so kakor dina-
 mit, s katerim se razstreljujejo ovire
 na tej naši poti, s katerimi si delamo
 prostor za bodoča stoletja.

Zato na plan s polnimi rokami, s
 prekipevaljočo mero k domovinskemu
 življenju! Naj ne izostane niti revna
 vdova s svojim vinarjem! Saj so ravno
 majhni hranilci prispevali za prvi dve
 vojni posojili ogromne vsote. Vse za
 domovino!

Austrijske in bolgarske čete so se združile. — Bolgari zauzeli Knjaževac in Zaječar. — Ruska napoved vojske Bolgariji.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 27. oktobra. (K. u.) Uradno
 razglašajo:

Vzhodno od Višegrada so iztrgale
 naše čete sovražniku višine na obeh
 straneh obmejne vasi Dobrunj.

Armada generala pehote pl. Kö-
 vesz je potisnila sovražnika v gorovje
 severno od Gornjega Milanovca. Avstro-
 ogradske sile so vrgle sovražnika z baje-
 netom iz njegovih višinskih postojank
 pri Topoli.

Na obeh straneh Morave operirajo-
 ča nemška armada je pridobila višine
 južno od Rače in prodira ob Mlavi.

Oršovska skupina je vkorakala v
 Brzo Palanko. V Klavdova je bila zaple-
 njen 12 težkih srbskih topov in velike
 množine streliva, preskrbovalnih po-
 trebščin in obleke.

Bolgarski oddelki, ki se bojujejo za-
 hodno od Negotina, so pridobili zvezo
 z avstrijskimi in z nemškimi silami.

Proti Knjaževcu odposlane bolgar-
 ske sile so se bojevale včeraj v vzhod-
 nem delu navedenega mesta.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
 pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 27. oktobra. (K. u.) Wolf-
 fov urad poroča iz velikega glavnega
 stana:

Vzhodno od Višegrada je bil vzet
 Dobrunj.

Armadi generala pl. Köveszin in pl.
 Gallwitz sta vrgli povsod sovražnika,
 kjer se je ustavil. Glavne sile so dosegle
 splošno črto Valjevo-Moravci- (ob Ljugu)
 Topolka; vzhodno od tam Jasenico, Rač-
 o in na obeh straneh Svilajna Rezavo.
 V dolini Pek je vzeta Neresnica.

Južno od Oršove napredujoče sile
 so zaplenile v Kladovu 12 težkih topov.

V Ljubicevcu (ob Donavi) vzhodno
 Brze-Palanke se je dosegla neposredno
 zveza z armado generala Bojadjeva s
 častniškimi patruljami. Desno krilo te
 armade sledi sovražniku iz Negotina v
 severozahodni in v južnozahodni smeri.
 Za Knjaževac se bojujejo dalje.

Vrhovno vojno vodstvo.

Bolgarsko uradno poročilo.

Sofija, 27. oktobra. Uradno poročilo
 bolgarskega generalnega štaba z dne 25.
 t. m.:

Naše prodiranje trača na celi črti. V
 Negotinu smo našli velike zaloge meke in
 ovsa. V donavski luki Kusjak (zabavno čis-
 to pri Frakovem) smo zaplenili: 4099 kož-
 natih telovnikov, 2000 sukenj in 300 mu-
 nijskih zabojev. Pri Knjaževcu smo vzeli
 Srbom 4 topove in 6 municijskih voz in
 ujeli enega stotnika in 30 mož. V Kosovem
 se je pričel oboroženi upor Allancev proti
 Srbom.

× × ×

Na S.bskem je armada generala Kö-
 vesza vrgla sovražnika v gorovje okoli
 Gornjega Milanovca in pričinja napadati
 močnejše srbske postojanke v gorovju, ki
 se v polkrogu vijejo okoli Kragujevca in
 krije dohode v dolino zahodne Morave.

Armada Gallwitz je zopet napredo-
 vala in vzela Svilajnac, med tem ko je nje-
 no skrajno vzhodno krilo na tem, da se
 zveže z oršovsko skupino. Ta skupina je z
 neko čestniško patruljo že prišla v stik s
 prvo bolgarsko armado. Bolgari so vdrlj
 Knjaževac, kjer se vrše še hudi boji. Tudi
 pred trdnjavama Zaječar in Piroto so Bol-
 gari napredovali.

V Macedoniji nameravajo Francozi in
 Angleži, ki so spravili iz Soluna na fronto
 približno dve diviziji, napasti iz prostora
 pri Dojranu čez Belasico, med tem ko se
 čez Vardar vržene srbske čete s pomočjo

drugih francoskih čet vnovič zbirajo se-
 vernovzhodno od Prilepa. V najbližjem
 času moramo tedaj pričakovati na prostoru
 Strumica—Veleš večjih spopadov Bol-
 garov s četami štirisporazuma.

× × ×

Srbsko uradno poročilo.

Niš, 22. oktobra. (Zakasnelo.) Urad-
 no se poroča: V noči na 19. oktober smo
 pregnali sovražnika z velikimi izgubami
 iz Trška Čuka, kjer je ljuto napadal.
 Ujetniki so izjavili, da so imele čete, ki so
 že enkrat napadle, velike izgube, katere
 so morali izpopolniti s svežimi četami.
 Vrgli smo iz postojank sovražne oddelke,
 ki so v noči na 19. oktober prestopile Ti-
 mok pri Moglevu in Grebovu. V boju smo
 zavrnili proti naši sovražni kolono, ki je
 prihajala od Kraljevega sela. Naše čete so
 zopet zasedle svoje postojanke vzhodno
 od Knjaževca, na črti Mačak—Oršova—
 Glava—Gradinska Čuka. Uničili smo so-
 vražni oddelke na Vlaški planini na levem
 bregu Nišave pri Vlasniku. Pri Polatu je
 sovražnik ljuto napadal, vendar je bil
 ustavljen. Na fronti Nogaričave—Veleš se
 vrše boji. 20. oktobra so se vršili boji na
 severni fronti ob Moravi; naše čete so
 ostale v svojih postojankah. V okolici Bel-
 grada boji severno od Rolje, sicer na tej
 fronti nobenih izprememb. Iz vzhodne
 fronte ni ničesar poročati.

Francosko uradno poročilo.

Armada v Orientu.

Pariz, 24. oktobra. Izkrčevanja fran-
 coskih čet v Solunu se vrše v redu v najbolj-
 ših okolnostih. Francoske čete, ki so
 ravnokar prestopile grško mejo, so se s
 srbskimi četami izpopolnile.

Dne 21. t. m. se je vršil med našimi
 četami in Bolgari boj pri Grabovem, pri
 vasi, ki leži 14 km južno od Strumice. Gra-
 bovno je ostalo v naših rokah. Naše izgube
 so bile zelo majhne.

× × ×

Avstrijci, Nemci in Bolgari si podali
 roke.

Bukarešt. Iz Bukarešte se poroča:
 V ponedeljek popoldne so zasedle čete
 osrednjih velevalst Brzo Palanko. Bol-
 garske čete prodirajo dalje skozi doli-
 no Timok, kjer se Srbi ljuto branijo.
 Bolgari so vzeli Prahovo, kjer so zasegli
 belgijske premogokope. Radi skrajno
 ljutega ognja artiljerije je pričel goreti
 del tabora.

Budimpešta, 27. oktobra. »Az Est«
 poroča iz Bukarešte: V ponedeljek so
 došle prve avstrijske patrulje v Brzo
 Palanko, kjer so prvič srečale bolgar-
 ske čete. Zveza avstrijsko-nemških čet
 z balkanskimi zavezniki je zato ustvar-
 jena. Taršija je zdaj potom Donave ne-
 neposredno zvezana z Avstrijo in Nem-
 čijo.

Knjaževac vzeli Bolgari.

Sofija, 21. oktobra. (Kor. ur.) »Agen-
 ce Telegraphique Bulgare« poroča: Bol-
 garske čete so dosegle pri Knjaževcu ve-
 like uspehe in so zasedle mesto. Bolgari
 so tudi zavzeli zelo močno postojanko
 Drenova Glava z naskokom, ki tvori ključ
 utrjenega Pirota.

Knjaževac je okrajno mesto ti-
 moške kraje in šteje nad 6000 prebival-
 cev. V mestu je nižja gimnazija in sedež
 okrajnega načelnika. V okolici Knjaževca
 so pod zemljo bogate plasti premoga, po
 gričih pa raste vinska trta, ki daje dobro
 vino.

Bolgari vzeli Zaječar.

Sofija, 28. oktobra. (Kor. ur.) Trdnja-
 vo Zaječar so osvojili Bolgari.

Zaječar leži kakih 40 km severno
 od Knjaževca ob Črnem Timoku, v prav
 krasnem kraju, v ravnini, katero obdajajo
 visoki planinski vrhovi. Zaječar ima okoli
 8000 prebivalcev in je na glasu kot tržišče
 za drobnico in surovine. V okolici se na-
 haja mnogo premoga in drugih rud. Severo-
 zahodno od Zaječarja leže znane »Bre-
 stovneke sumporne (žveplene) toplice«
 (40° C).

Boji Bolgarov.

Budimpešta, 27. oktobra. »Az Est«
 poroča iz Bukarešte: Po poročilih iz

Turn Severina so čete osrednjih držav
 zasedle v ponedeljek popoldne Brzo Pa-
 lanko.

Bolgarske čete nadaljujejo prodi-
 ranje v dolini Timoka, kjer se Srbi moč-
 no upirajo. Bolgari so zasedli Prahovo
 in vzeli tamošnja belgijska skladišča
 premoga. Vsled močnega obstreljeva-
 nja se je del premogovega skladišča
 vnel.

Od Turn Severina pa do Gruje je
 vsak kraj na rumenskih tleh zaseden
 od srbskih beguncem.

Bitka pri Velešu. — Srbski kraljevski glavni stan v Cetinjah.

Dunaj. Iz vojnega časnikarskega sta-
 na se poroča 27. t. m.: Naša višegradska
 skupina je v ljutih bojih potisnila proti
 srbski meji srbske čete, med katerimi so
 se nahajali tudi črnogorski bataljoni. Naše
 čete so vzele z naskokom višine južno in
 južnovzhodno od Lazarevca. Köveszova
 armada je dosegla črto Arangelovac—To-
 pola, Galwitzova armada je vzela višine
 pri Rači; čete, ki prodirajo iz Oršove, so
 popolnoma izčistile od sovražnika severo-
 vzhodni kot Srbije.

Cela severna srbska bojna črta od
 Mačve do Oršove čez Lazarevac, Topolo
 in Račo je popolnoma strnjena. Osvojitev
 Skoplja po Bolgarjih in ker so zasedli črto
 ob Vardaru, duši južno srbsko armado. Z
 zahoda pritiska višegradska skupina, z vz-
 hoda pa bolgarske čete. Operacije na Bal-
 kanu so naravnost silovite. Köveszova ar-
 mada zasleduje tu ravno tako, kakor je
 zasledovala v prostoru Ivangorod—Brest-
 Litovsk. Taktika, ki se je obnesla na ru-
 skem bojišču, se izkazuje tudi tu hitrejšo
 in stoje naše čete že 60 km daleč na so-
 vražni zemlji.

Srbski kraljevski glavni stan potuje iz
 kraja v kraj, zdaj se nahaja v Cetinju. Pri
 Velešu se bije važna bitka.

Bolgari prevzeli železnico Dedeagáč—Občilar.

Sofija. (Kor. ur.) Bolgarske oblasti so
 prevzele železnico Dedeagáč—Občilar.

Prizren v brambnem stanju.

Berolin, 26. oktobra. Iz Bazla se po-
 roča: Poštna zveza Niš—Leskovac in
 Leskovac—Priština je že 14 ur pretrga-
 na. Prizren kot zadnje zavetišče dežel-
 nih oblastev pripravljajo za brambo.

Le še 30 km do Kragujevca.

Kodanj, 27. oktobra. »Central News«
 poročajo: Prekinjena je železnica Kruše-
 vac—Užice. Orožje iz Kragujevca zato ar-
 madi težko dovažajo. Armade osrednjih
 velevalst stoje le še 30 km od Kragujevca.

Prvi francoski poraz v bolgarski vojski.

Amsterdam, 27. oktobra. Boji med
 Krivolcem in Strumico so se po poročilu
 »Timesa« iz Aten, končali v petek zvečer.
 Srbske in francoske čete so bile vržene
 nazaj in od Bolgarov preganjane.

9000 srbskih ujetnikov v Bolgariji.

Magdeburg, 27. oktobra. »Magdebur-
 ger Ztg.« poroča, da je doslej nad 9000
 ujetih Srbov v Bolgariji.

Zakaj je odstopil vojvoda Putnik.

Pariz, 27. oktobra. (Kor. ur.) »Matin«
 poroča iz Soluna: Vse obžaluje, ker je mo-
 ral vojvoda Putnik iz zdravstvenih ozirov
 popustiti višje poveljstvo nad srbsko ar-
 mado.

Pasić grozi z odstopom.

Lugano, 25. oktobra. Milanski »Se-
 ra« obelodanjuje brzojavko iz Soluna,
 da grozi Pasić z odstopom. Štirisporaz-
 um je obljubil Srbiji, da pošlje v teku
 osmih dni izdatno pomoč.

× × ×

Vojna napoved Rusije Bolgariji.

Sofija, 27. oktobra. Vojna napoved
 Rusije Bolgariji ni bila izročena na običa-
 jen način. Izšel je le carjev oklic; tukajš-
 njemu nizozemskemu zastopniku sploh še
 ni naročeno, naj v imenu Rusije napove
 Bolgariji vojsko.

× × ×

Bolgarski finančni minister na Dunaju in v Berlinu.

Sofija, 27. oktobra. (Kor. ur.) Ag. Tel. Bulg. poroča: Finančni minister Tončev in ravnatelj državnih dolgov Stojanov odpotujeta v petek na Dunaj in v Berlin, da vredita nekatera finančna vprašanja.

× × ×

Ententa zopet zahteva od Grške.

Berolin, 27. oktobra. Iz Aten poročajo:

Ententini poslaniki so odgovorili na grško noto in so Zaimisu stavili nove predloge. V imenu entente je izjavil angleški poslanik, da ententa nikakor tega ne želi, da bi Grška takoj aktivno posegla v vojno proti Bolgarom ali osrednjima silama, ampak ji je dovolj, če izrazi svoje načelno nasprotstvo in v tem smislu odklonilno odgovori na bolgarsko in avstrijsko protestno noto. Ententa sporoča, da docela upošteva bojazen grške vlade, da bi se po nepotrebnem prelivala pri grških državljanih in je zato v imenu vseh štirih sil prevzela poročstvo, da ne bo noben grški vojak izpostavljen sovražnemu ognju, če le grška dovoli, da se nemoteno nadaljuje izkrcavanje čet v Solunu.

Grška ne dopušča, da bi še dalje v Solunu izkrcavali čete.

Genf, 27. oktobra. »Journal« poroča: Pariza: Na merodajnem mestu se potrjuje, da Grška več ne dopušča izkrcanja čet v Solunu.

Iz Grške se ne poročajo več politične novice.

Genf, 27. oktobra. »Petit Journal« poroča iz Soluna: Grška vlada je prepovedala politične brzojavke iz Grške.

× × ×

Italija proti močni Bolgariji ob Jadran-skem morju.

Kodanj. Neki visoki zastopnik ruskega zunanjega ministrstva, najbrže Sazonov sam, je izjavil, da so koristi Rusije in Italije na Balkanu popolnoma iste. Italija ne more prenesti vojaško močne Bolgarije, ki bi se naslanjala na Jadransko morje. Italijanska pomoč na suhem zato ne izostane. Ruski diplomat je dolžil Srbijo, da je njena trdovratnost povzročila poraz na Balkanu, ker ni z ozirom na armado ničesar priznala Bolgariji v Macedoniji.

× × ×

Filipescu in njegovi.

Bukarešt, 27. oktobra. (Kor. ur.) »Independance Roumaine« piše o nedeljski demonstraciji in pravi, da je bil to banalni igrokaz, če je Filipescu kot bivši vojni minister skušal vojake odvrgniti od njihove dolžnosti, kakor je to tudi storil. To postopanje Filipescuja ni še najhujše od vsega, kar ima voditelj konservativcev na svoji vesti. Javnost je ogorčena in tega ne bo pozabila. Za vsako ceno hoče vojno na zunanji in to hoče začeti z državljansko vojno. Filipescu naglo leti po bregu proti anarhiji navzdol. Danes je znano, kaj se naj misli o njem in ne bo igral vloge, za katero naj bi bil po svojem mnenju poklican. Kar se danes godi v Rumuniji, je proces očistevanja, o katerem bo zadnja beseda govorila zgodovina. List tudi omenja postopanje Mille-ja, ki je demonstrantom zaklical, naj gredo pred kraljevo palačo, ko pa je zagledal pred seboj bajonete, jo je naglo odkuril.

Nemško mišljenje o Rumuniji.

»Berlin, 26. oktobra. V berlinskih diplomatskih krogih ne verjamejo, kakor poroča »Vossische Ztg.«, da je zahtevala Rusija od Rumunije, naj se dovolijo transporti čet skozi Dobrudžo. Ravnotako malo se verjame, da se pripravlja v Bukareštu sprememba kabineta. Ministrstvo Bratianu je še zelo močno in ima obilo podpore v rumunskem narodu.

Rumunski kralj zaslial Filipescua in Take Jonescua.

Bukarešt, 27. oktobra. Kralj Ferdinand je zaslial v avdijenci v ponedeljek popoldne Filipescua, čez eno uro pa Take Jonescua.

× × ×

Angleški državni zbor.

London, 27. oktobra. (K. u.) V poslaniški zbornici je parlamentarni tajnik Tennant izjavil: Angleške čete postopajo na Grškem skupno s francoskim zaveznikom ob grškosrbski meji. Muničijski minister Lloyd George je napovedal, da poda ministrski predsednik Asquith, ki je zopet popolnoma ozdravel, dne 2. novembra izjavo o vojski.

Srbija se bliža h koncu ...?

London, 26. oktobra. (Kor. ur.) V zbornici lordov je stavil lord Loreburne vprašanje o balkanski akciji. Lord Lansdowne je izjavil, da se gre sedaj le za majhno število čet, ker trenutno se ne da zbrati večje. Med tem časom pa se pripravljajo večja armada za službo v južna Evropa. Oskrbelo se je tudi za pre-

vozne ladije, ki bodo prepeljale čete na odkazano mesto. Te odredbe so bile storjene z največjo naglico, kajti naglica je največjega pomena in le tako je mogoče Srbijo oprostiti. Kako pa se bo ta velika armada porabila, to zavisi deloma od položaja ob dohodu teh novih sil.

Dvoje dogodkov prav zadnjega časa sta korenito izpremenila vojaški in politični položaj: izprememba v stališču grške vlade, ki je dobro premišljeno sklenila, da se ne bo držala svoje pogodbene dolžnosti v tej usodepolni krizi iti Srbiji na pomoč; razentega — resnično mi je žal, da moram to izjaviti — pa se vojna v severni Srbiji razvija tako, da Srbi napadov avstrijskih in nemških čet, katerim pomagajo Bolgari z bodalom v srbski hrbet, ne bodo mogli dolgo vzdržati.

Z ozirom na tak vojaški položaj, zavezniki popolnoma soglašajo, da je treba na novo prihajajoče čete razpostaviti s previdnostjo in poskrbeti za odločitev. Poizkušali bomo angleške čete porabiti za to, da preprečimo prehod sil osrednjih držav preko Bolgarije. General Morno ima naročilo, da nam kakor je le mogoče hitro poroča. Vendar pa se vlada ne bo prena-gljila. Vse korake bomo storili z upoštevanjem najboljših nasvetov, ki jih imamo na razpolago na vojaškem in mornariškem polju.

Lord Landsdowne ne veruje, da bi se Srbi dolgo držali. — Pobitost na Angleškem.

Rotterdam, 27. oktobra. (Kor. ur.) »Nieuwe Rotterdamsche Courant« poroča iz Londona: Lord Landsdowne je včeraj izjavil v angleški gospodski zbornici o ekspediciji odposlani v Solun, da je dala Anglija čete na razpolago glede na Venizelosov predlog, da omogoči Grški izpolniti njene zvezne dolžnosti nasproti Srbiji. Angleška vlada je poslala malo vojno silo v Solun, katero je mogla pogrešati. Pozneje je Landsdowne izjavil, da šteje slunska ekspedicija 13.000 mož. Francozi so poslali čete, ki se zdaj ob vzhodni meji vojskujejo z Bolgari. Izjava lorda Landsdowne, da je malo verjetno, da bi se mogle srbske čete dolgo upirati zrušenim napadom sovražnika, je napravila na zbornico globok utis, kar se izraža danes tudi v časopisju.

Italijani izmučeni.

Dunaj, 27. oktobra. (Kor. ur.) Uradno se razglasa:

Italijanski napad na našo pr morsko bojno črto se včeraj ni več izvajal s tako veliko uporabo ljudi in streliva kakor v prejšnjih dneh bitke. Sovražnik se obojavlja, da bi nastopil s svojimi zadržanimi silami. Več napadalnih poizkusov proti postojanki na Krnu ni napredovalo čez začetek. Ponovni napadi na tolinjsko območje so bili odbiti, kakor vedno. Odsek pri Plaveh se je nahajal nekaj časa pod streljanjem podobnim bobnanju. Pri Globni je bil odbit en napad; pri Plaveh ni bila italijanska pehota več sposobna, da bi mogla prodirati. V južnem odseku gorilnega območja, ki se nahaja še vedno pod težkim ognjem, je vdrl sovražnik, ki je tu napadal, popolnoma v mal kos jarka, ki ga je na ponovni zonet izgubil. Očenj tovon na Dobroboško visoko planoto je izdatno ponehal. Na bojni črti v Dolomiti Italijani še napadajo. Izjavljajo, se s sunki močnih sovražniških sil proti Col di Lana in proti sedlu Sies. Naša bolnišnica v Roveretu je bila obstreljevana z brzantnimi granatami.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Bitka ob Soči polagoma ponehava. Samo na južnem odseku sovražnik še nadaljuje s svojimi napadi. Strašne izgube že učinkujejo; take žrtve so v stanu omajati tudi na hrabrejšo in najsposobnejšo armado. Tudi tirolsko fronto sovražnik še vedno napada. Lahko pa že sedaj rečemo, da se je tretja velika italijanska ofenziva popolnoma izjalovila. Naša dolžnost je, da smo iz srca hvaležni hrabrim četam jugozapadne fronte, ki so zopet preprečile, da ni sovražnik prodrl v našo ožjo domovino.

× × ×

Laško uradno poročilo.

Dunaj. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega urada:

24. oktobra. Prodiranje v dolini Searo je doseglo zopet nov sijajen uspeh. Naše čete so vdrlle 22. t. m. v kotlino Bezzeca, zasedle so kraj in višine, ki ga nadvladujejo na severu na obeh straneh Val Conceja. V zgornjem Cordevole smo iz neposredne bližine pritiskali na strmo utrdbo Col di Lana; vzeti sta bili tudi dve mali utrdbi, ki ležita na polovični višini gore; ujeli smo 25 sovražnikov. Odbit je bil v dolini Rienza ponoči na 23. oktober na naše postojanke pri izlivu Popene Basse poizkušeni sovražni napad. Pri Pontablu in pri Lipalji vesi so praske izpadle ugodno za nas. V odseku Krn smo končali zasedbo južnovzhodnega roba Mrzlega Vraha

Lord Cromer je tožil nad neprodirno tančico in tajinstvenostjo, s katero pokriva vlada svojo politiko in svoje načrte in je izjavil, naj se ministrstvo 22 članov umakne malemu, krepkemu izvršilnemu kolegiju.

Lord Curzon je izjavil, da ministrski predsednik razmotriva vprašanje o številu članov ministrstva.

Osamljena.

Berlin, 27. okt. »Magdeburger Ztg.« poroča iz Aten: Vse brzojavne črte med Grško in Srbijo, izvemši čez Bitolji, so pretrgane. Med Srbijo in četami sporazuma v Solunu ni nobene brzojavne zveze.

Angleži hujskajo Turke in Grke na Bolgare.

Sofija. »Agence Telegraphique Bulgare« objavlja ostro izjavo proti poročilu Reuterjevega urada, ki trdi, da nameravajo Bolgari, ko zasedejo Macedonijo, napasti Turčijo in zasesti črto Enos-Midija. Ko bi uničili Turčijo, pa nameravajo prisiliti Grško, da odstopi Bolgariji vso grško Macedonijo.

Srbija prosi Anglijo pomoči.

Kodanj. Iz Londona se poroča: Pašić je objavil v »Timesu« sledeči oklic: Srbija brani z nadčloveškimi silami svoj obstoj sporazumno s svojimi velikimi zavezniki. Avstrija, Nemčija in Bolgarija so zato obsodili Srbijo na smrt. Skupni naši sovražniki poizkušajo zato že 20 dni, da nas kljub junaštvu naših vojakov uničijo. Naš odpor ne more biti večer. Anglijo zato prosimo, naj vse stori, da bomo zagotovljeni o tem, da nas dosežejo in da nam pomagajo njene čete, da moremo braniti našo skupno stvar, ki je tako resno ogrožena.

Srbija za mir?

Genf, 27. oktobra. Uredništva pariških listov so prejela sledečo vest: Na Grško je došlo včeraj vprašanje Srbije, če bi hotel atenski kabinet posredovati za Srbijo mirovna pogajanja z osrednjima velisilama in z Bolgarijo. (Pokaži je treba, da se ta vest potrdi. Z ozirom na obupen položaj, v katerem se nahaja Srbija in z ozirom na dejstvo, da ji štirispornost noče ali ne more uspešno pomagati, je pa ta vest precej verjetna. Op. ur.)

Soška bitka.

Z Goriškega se nam poroča:

V nedeljo popoldne se je Cadorna spomnil, da je sedmi dan potreben za počitek in zato je kolikor toliko do večera bolj počival. Proti večeru je zagrnelo zopet in je grmelo celo krasno mesečine polno noč. V ponedeljek je bila kanonada izredno huda.

Poročilo z italijanskega bojišča.

Prof. Lovrič poroča »Našemu Jedinstvu 17. oktobra:

Od 9. ure dopoldne do 3. ure popoldne se je bila prava bitka na Dob. planoti. Pa tu so večinoma naša deca, ki ne pozna strahu; tu so trde prsi, trše nego kamen, kajti kamen se v besnenju granat razpokava, toda sinovi naše slavne Dalmacije ne popuščajo. Štirikrat navali celo sovražna divizija na naše junake — štirikrat je naša krvavo odbijela. Sovražnik je imel veliko mrtvih, veliko jih je tudi bilo ujetih.

Pišem vam v strašnem gromenju topov. Naši so to, ki so kakor pobesneli. Podrobnosti bom zvedel, ako Bog da, zvečer. Pravim, moj dragi, ako Bog da; kajti človek nikoli ne ve, če bo doživel jutri. Ravno pred pol ure je sovražni aeroplan v moji neposredni bližini vrgeł bombo. Bomba ni eksplodirala, marveč se je globoko zarila v zemljo. Menim, da so to one bombe, o katerih sem vam nekoč pisal, da eksplodirajo čez dve uri. V tem smislu smo poučili tudi našo stražo.

Junaški in dični brigadir Nov. mi je danes pripovedoval, da Italijani slačijo obleko z naših padlih junakov in potem oblačijo vanjo prebivalce na meji, ki jih nato pošljejo v notranjost — kot ujetnike.

»Ali ste čitali,« me vpraša brigadir, »kako je Cadorna nedavno poročal, da je pri Pl. ujel toliko in toliko naših vojakov in uplenil strojno puško?« Moral sem se sladko smejati. Niti besedice resnice! Jaz sem ravno tu v bližini. Nasprotno so Italijani te dni dobili batine. Samo trije naši vojaki so bili ranjeni in nič več!

Nedavno sem bil v Bat., kjer je pokopan naš nepozabni junak Dinko Franetović. Umrli je 16. septembra. Ranjen je bil v trebuh. Ima poseben grob, ki je skrbno negovan kakor vsi grobovi naših junakov.

Iz Mirna.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Velikanska bitka, ki se sedaj bije ob soški fronti, nam je pokazala, da Italijani divjajo in besne iz same jeze, da ne morejo naprej. Nobeden kraj pri Gorici ni več varen. Rupenska šola je podrt, mirenka zelo poškodovana; ni dosti, da so nam Lahi pokvarili cerkev, zdaj streljajo še na naše mirenko župnišče, kjer smo si naredili kapelo za našo službo božjo. Več drugih hiš je poškodovanih. Celi tedni nam siplje granate in šrapnele, toda dosedaj, hvala Bogu in gradski Materi božji, brez človeške žrtve. Grad je še cel. Mi pa v zaupanju v še nadaljnjo pomoč božjo kličemo: Italijani, vaši lastni sedanji zavezniki vas kmalu ne bodo več marali zaradi vaše grabežljivosti in neznačajnosti, vse granate, vsi streli, ki nam jih pošiljate, se bodo obrnili v vašo lastno škodo, v vaše prokletstvo.

Boj za Tolmin.

Že nekaj dni je bilo opaziti različna znamenja, iz katerih se je dalo sklepati, da nameravajo Italijani zopet večji napad. Na novo, tretjo veliko ofenzivo smo bili že dalj časa pripravljeni, prav posebno sredi septembra, ko se je sovražnik pripravil na glavni napad na Tolmin. Sovražnik je pravzaprav na tem mestu poizkusil več nego en naskok, en nenaden napad z velikimi silami, pač v mnenju, da smo za tak trenutek nepripravljeni ali vsa, nepazni. Ta samoprevara se je že takrat izkazala kot silno zmotna, in to zmotno so morali Italijani tedaj plačati vsaj z 2000 mrtvimi in približno tolikimi ranjenci.

Topot so pa bile sovražne artiljerijske postojanke pomnožene, in sicer zelo močno. Že 19. oktobra so se začele na oni strani prve kanonade, na katere smo iz početka samo delno odgovarjali. Šele pozneje se je povečal tudi naš artiljerijski ogenj in kmalu je grmelo in treskalo tako, kakor bi se imel cel Tolmin pogrezniti v Sočo in Tolmino. Krn in Mrzli vrh so zlodji posebno vzeli na piko. Z nekaj sto topovi so skušali omajati tamošnje trdne postojanke. Vsako ped površine so popisali s šrapneli, posebno pa z najtežjimi granatami, ne da bi napravili veliko škode. Izpočetka se je udeleževalo dvoboja samo naše lahke topove, kasneje pa je poseglo v boj tudi težko, in sicer v najkrajšem času z vidnim uspehom, kajti sovražni ogenj je mestoma od baterije do baterije skoraj mahoma utihnil.

Po dvadnevni artiljerijski pripravi je jela nato prodirati sovražna pehota v velikih naskakovnih kolonah. Nanznanjena nam je bila že preje in pričakovali smo jo dobro pripravljeni. Skoro so prišli polki v primerno razdaljo. Naši topovi so jih ponovno prijeli od dveh strani naenkrat in zdelo se je, kakor bi bila valeča se množica zašla v vrtnčast vihar, kajti naši topovi so imeli pač 95 odstotkov polnih za-

detkov. Kljub temu se sovražnik ni dal oplasiti in je prihajal vedno bliže, dokler ni došel tik do naših postojank. Sedaj je prišel naš čas. Najprej so začele drdrati strojne puške, nato pehotni ogenj in potem vse pomešano, toda dobro merjeno. Kosili smo sovražnika v dolgih, globokih vrstah in cele stotine so bile do zadnjega moža ugonobljene. Toda ostali so drveli dalje, prihajali vedno bliže, toda pri nas se še niso vsi udeleževali boja, da niti ne vse moštvo in strelskih jarkih. Sovražnik je dobival vedno več novih čet. Sedaj smo pa udarili tudi mi. Ročne granate, metalci min, sploh vse, kar se imenuje ognjeno orožje, je začelo delovati. Bilo je bučanje, da bi človek zblaznel. Sovražne množice so bile deloma ustavljene, deloma so udrle v ovire pred našimi postojankami. Sedaj je za nas vse prišel trenutek. Oni, katerim se je bilo posrečilo udreti v ovire, so bili hipoma postreljeni ali ujeti, in oni, ki so šele hoteli udreti, so bili z močnim ognjem in bajonetom sprejeti in zažrtani. Boj iz bližine je bil strašen. Mož proti možu. Kljub temu ni trajal predolgo in sovražnik je moral, ogorčen se boreč, zopet nazaj. Potiskali smo ga vedno bolj, dokler nismo tudi mi dobili povelja, naj gremo nazaj. Sedaj se je pričel distančni ogenj, ki je trajal nekaj ur, in nato so sovražne naskakovalne kolone hipoma zopet planile naprej, topot sprejete s še ljutejšim ognjem. Pa naj divja boj, dokler hoče, stane nas lahko še tega ali onega vrlega borca, toda Tolmin ostane naš in končno se bo tudi ta tretja italijanska ofenziva, pa naj se vodi še s toliko hrabrostjo, brezuspešno zrušila.

Boji na Tirolskem.

V Dolomite so se tudi dne 19. pri Tre Sassi, potem 20. in 21. proti Colu de Lana, Monte Ciefu in proti mostu ob meji pri Schluderbachu privarile sovražne napadalne čete. Napadi so se posebno ljuto obnovili dne 22. t. m. na Col di Lana. Toda občudovanja vredni Tirolci so nato vse napadalce vrgli nazaj.

Tega dne, posebno pa 23. t. m. je tod prodiralo več divizij, torej menda pač cela armada, ki je napadala na progi Bambergerhaus, Col di Lana, Tre Sassi, Rufiedo tje do doline Popena. Bil je sicer grozno močan naval, a odbili smo ga v primerno velikih potokih krvi.

Ravno tako se je godilo sovražniku drugi dan, ko je ponovil tod svoje napade, pa očitno z oslabiljenimi močmi.

Tudi proti visoki planoti Folgaria sta navalila 19. oktobra dva italijanska napada, ki sta se v sledeči noči šestkrat, 20. oktobra pa trikrat ponovila, nakar je sledil v prihodnji noči nenavadno močan, a istotako brezuspešen naval. 22. oktobra je bilo tukaj še nekaj posameznih italijanskih napadalnih poizkusov, nakar so Italijani ponovno prešli k topniškemu boju in 24. so zopet z več bataljoni zamenali napadli naše postojanke.

Na tirolski jugozapadni fronti so končno Italijani 19. oktobra podvzeli močan sunek v Judikarijah, ki jih je dovedel v posest dotodanjih naših postojank na Monte Melino, na Monte di Pini in v kraju Tiarno di Sotto.

Izjemni te brezpomembne, s tako neizmerno velikimi krvavimi žrtvami odkupljene postranske uspehe, se Italijanom tudi na Tirolskem ne samo ni posrečilo, da bi bili na enem edinem mestu prodrli naše postojanke, marveč se niso mogli trajno niti na eni točki naših tamošnjih postojank ustaliti.

Po zaslugi sijajnega junaštva naših nad vsako hvalo vzvišenih vrlih čet so ostali tedaj orjaški, premogočni naporji Italijanov dosedaj docela brezuspešni, da, zdi se celo, kakor bi že začnela njihova moč nekoliko popuščati.

O bojih na Tirolskem poroča »Pester Lloyd«:

Položaj v obmejnem kosu med Marmolato in Monte Pianom se zdi na prvi pogled nekoliko zamotan. Pojasni pa nam ga posebnost gorske vojne, ki večkrat ustvarja take »nemogoče« situacije.

Dejstvo je, da se je Italijanom posrečilo, da so tekom petih mesecev v tem gorskem predelu nekoliko napredovali. Dejstvo je dalje, da so ti uspehi deloma zelo odlični planinski čini.

Ce se pa dela presoja po tem, koliko je sovražnik tu faktično pridobil na prostoru, potem se nam pokažejo kot prav bomo neznatna. V smeri čez Cortino so Italijani vsekakor dospeli kakih 15 km čez mejo. V ozemlju Tre-Lassi pa stoji le približno 10 km globoko na naših tleh, dočim se gibljejo njihovi boji pri Col di Lana še vedno tesno ob naši meji.

In to je ves — zares manj nego skromen uspeh petmesečnih, nad vse življenjskih napadov.

Napadi v dolini Rienza izjalovljeni.

Sovražni napadi v zgornji rienski dolini so se izjalovili. Rienz izvira na vzhodnem pobočju Dürrensteinu 6 km severno od Schluderbacha. Iz dosedanjih poročil ni jasno razvidno, kako so Italijani dospeli

v izvirno ozemlje Rienza. Očitno se je moglo to posrečiti le čisto podprejenim italijanskim oddelkom preko ozkih steza čez visoko gorovje v ozadju, kajti Schluderbach sam je v naši posesti in tudi cesta, ki vodi čez mejo pri Schluderbachu v riensko dolino.

Sasso di Mezzodi.

Sasso di Mezzodi (severno od Marmolataspitze) je glasom uradnih poročil visok 2734 m in v tem letnem času že na debelo zasnežen.

Cadorna kot rešitelj!

Rotterdam, 27. oktobra. Reuter obelodanjuje brzojavko iz Verone, v kateri se trdi, da se more po načrtu generala Cadorne — ki je našel odobravanje štirispornazuma — prinesiti Srbom rešitev in sicer s splošnim laškim napadom na Avstrije. Ta rešilni načrt sedaj Cadorna izpeljuje.

Laška zbornica.

Chiasso, 27. oktobra. Poluradno se poroča, da bo v sredo zboroval laški ministrski svet. »Secolo« poroča, da se skladi laški državni zbor med 23. in 25. novembrom.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 27. oktobra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Kljub ljuti protiozbrambi sovražnika napreduje preganjanje Rusov zahodno od Čartorijska.

Sicer nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 27. oktobra. (Kor. ur.) Wolff poroča iz velikega glavnega stana: Vzhodno bojišče.

Vojna skupina generalfeldmaršala pl. Hindenburga.

Južno od železnice Abeli—Dvinsk so vrde naše čete pri Timšuniju v približni širini 2 km v rusko postojanko, ujele so 6 častnikov in 450 mož in zaplenile 1 strojno puško in 2 metalca min. Osvojeno postojanko smo držali proti več ruskim protinapadom. Le pokopališče pri kraju Szazali, 1 km severovzhodno od Gabrunovke smo ponoči zopet izpraznili.

Vojna skupina generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Nič novega.

Vojna skupina generala pl. Linsingena.

Zahodno od Čartorijska je napredoval naš napad do črte Komarov—Kamjenucha višine južnovzhodno od kraja Miedwice.

Vrhovno vojno vodstvo.

PRED NOVO RUSKO OFENZIVO.

Amsterdam, 26. oktobra. »Times« poroča iz ruskega glavnega stana: Generalni štab izjavlja, da je kriza za rusko orožje vsled neprestanih sovražnih napadov na fronti, dolgi 700 milj, od maja do oktobra, za Ruse ugodno potekala. Armada, neutrudljiva in podprta na središče države, je pripravljena pričeti novo ofenzivo.

PRI RIGI GROME TOPOVI.

Berlin, 26. oktobra. »Tagl. Rundschau« poroča iz Stockholma: Pri Rigi se bje velik boj s topovi. Nemški letalci živahno delujejo.

PREDLOGI RUSKIH REAKCIONARJEV.

Moskva, 25. oktobra. (Kor. ur.) »Novoe Vremja« javljajo: Organizacije desnice objavljajo v ruskem časopisu resolucijo, ki zahteva: do konca vojne naj se odlože vse reforme, ker so vse sile sedaj potrebne za vojevanje, vprašanje Židov naj se odgodi, ker bi razprava znala ljudstvo razburiti; pomicenja se ne dovoli, zlasti ne za štrajke v municijskih tovarnah; vladi se da posebna dalekosežna pooblastila, da more z železno odločnostjo pripraviti vse potrebno za zmago; boj draginji in Nemcem; vojaška organizacija vseh tovarov. Vse liberalno časopisje je razjarjeno nad to jasno nastopajočo reakcijo in odreka resoluciji vsak pomen, ker mase ljudstva nikakor niso teh misli.

KRATKO ZASEDANJE RUSKE DUME.

Stockholm. Predsednik dume Rodzianko je izjavil, da bo zborovala дума le tri do štiri dni. Člani dume so ogorčeni, ker sklepajo, da vlada ne bo trpela, da se razpravlja o političnem položaju. Stranke dume so naznanile vladi, da si svojih pravic ne puste kratiti. Vlada pa namerava proglasiti vojno stanje v Petrogradu, v Moskvi in v Kijevu.

Na morju.

Operacijska baza angleških in ruskih podmorskih čolnov v Vzhodnem morju.

Kodanj, 26. oktobra. Stockholmski »Aftonblad« izve z Alandskih otokov, da imajo ruski in angleški podmorski čolni operacijsko bazo pri fjordu Lumparen. Pristanišče je menda v to svrhu zelo pripravno.

Vojaški grobovi ob Vseh svetih.

Vojnopomočni urad na Dunaju piše: Vsi sveti se bližajo, čas, ko se daje ljubečemu spominu na preminule tudi zunanjega izraza s tem, da okrasimo njihove grobove. Letos pa je veliko grobov, ki jih ne moremo obiskati, toliko gomil naših junakov, na katere ne moremo natrositi rož. Toda tudi grobovi onih, ki so padli v boju za domovino, naj ta dan ne bodo pozabljeni. C. in kr. vojnotransportno vodstvo št. 1 v Krakovu je dalo v svojem področju, ki obsega vzhodno Šlezijo, zapadno in srednjo Galicijo ter ozemlje našega vpliva na bivšem Ruskem Poljskem, potem podrejenih poveljstev in železničnih uradov poiskati in dognati grobove naših padlih junakov. Na ta način se je dognalo približno 2000 posameznih in mnogo skupnih grobov. Na to se je pri železniških zavarovalnih oddelkih, kolodvorskih poveljstvih ter pri častnikih in uradnikih poveljstva uvedla zbirka za fond, s pomočjo katerega naj bi se popravili in vzdrževali vojaški grobovi; zbirka je bila navdušeno sprejeta in je imela lep uspeh. Poprava grobov v bližini železniške proge v območju vojnotransportnega vodstva v Krakovu bo po vsej priliki dovršena v oktobru in na Vse svete bodo grobovi razsvetljeni.

Velikansk vihar v Luconu.

New-York, 27. okt. (Kor. ur.) »Reuter« poroča: Z Manile se poroča, da je divjal v državi Lucon strašen tajfun, ki je napravil velikansko škodo. Ubilih je 200, ranjenih 8000 oseb.

Dnevne novice.

Tretje vojno posojilo so podpisali pri Kranjski deželni banki med drugimi v zadnjih dneh: I. S., Švica pri Ljubljani in A. R. Podsmreka pri Ljubljani po 2000 K; Martin Tušar, Breznica, K 500; Janez Novak, Jarša Dolina, 1000 K; Gregor Jereb, Žirovski Vrh, 2000 K; Neža Justin Žirovski Vrh, 1000 K; Franc Jurca, Opale, 400 K, vsi po posredovanju župnika Jos. Logarja v Žirih; župni urad Sv. Katarine, 2200 K; Ivan Ogrin, stavbenik v Ljubljani, 1000 K; Franc Kos, Poljane nad Šk. Loko, 1000 K; Franc Košir, župnik na Kor. Beli, 2500 K; dr. Vladislav Pegan, dež. odbornik, 2000 kron; Vladislav Pegan, dijak v Ljubljani, 200 K; F. N., Plešivca, 1000 K; Marija Jarc, Sostro, 500 K; Valentin Pibernik, Suhadol pri Komendi, 1000 K; Anton Vilfan »Aleš« na Ježici, 5000 K; M. P., 1000 kron; samostan v Ljubljani, 1000 K; Fran Lavtizar, c. kr. okr. šolski nadzor, 2000 K; Ivan Činkole, zasebnik v Ljubljani, 1000 K.

— Pri Zadrugi zvezi v Ljubljani so podpisali na novo III. vojno posojilo: 5000 K Jos. Smrtnik, Lukovica; 2200 K Hergut Fr. Hoče; po 2000 K: Franc in Franca Žitnik, Laniše; Andrej Kump, Blaševič; F. Strežek, Mali vrh; po 1000 K: A. Žitnik, Laniše, J. Novak, Hoče, I. Hirsche, Nemančič J., Metlika, Marj. Klobovs, Fr. Sušnik, Preska.

— General Svetozar Borojevič — častni meščan mest Pože in Varaždina. Občinska zastopa mest Pože in Varaždina sta soglasno izvolila generala pehote Svetozarja Borojeviča pl. Bojna za častnega meščana.

— Rekvizicija sočivja. Te dni je izdal vojniški prometni zavod vsem svojim podružnicam nalog, da naj v smislu znane naredbe — proti kateri je bil deželni odbor že ugovarjal — takoj prično z rekvizicijo sočivja (zlasti fižola, graha, leče) po celi deželi. Razume se, da je tudi ljubljanska podružnica dobila isti nalog in že je šel ukaz na vse komisijonarje v naši deželi, da je vsakemu producentu, brez vsake izjeme takoj zaseči ¼ njegovega pridelka. Ko je deželni odbor za to zagnal, se je takoj brzojavno obrnil na ministrskega predsednika in ministra notranjih zadev, proseč, naj se nemudoma izda brzojaven ukaz, da se reši vsaj najmanjšim posestnikom to, kar so pridelali le za lastno potrebo. Včeraj zvečer se je obvestil deželni glavar dr. Šusteršič o telefoničnem ukazu ministra notranjih zadev, ki se glasi: »Vojnožitni prometni urad se pozivilje, da do nadaljne uvedbe tistim producentom sočivja, ki tega pridelka nimajo več kot ga rabijo za lastno potrebo, nič ne odvzame. Šele po izvršitvi ugotovitve zaloga se bodo tozadevno iz-

dale morebitne nadaljne odredbe. — V smislu tega ukaza potrebna navodila podružnicam, ozir. komisijonarjem se imajo brez odloga brzojavno izdati.« — Tako je rešeno vsaj to, kar se je pridelalo fižola, graha in leče samo za lastno potrebo. Na tisoče je bajtarjev, gostačev, delavcev, malih nameščencev, ki imajo njivico ali vrtiček in so pridelali poleg nekaj krompirja malce fižola, graha ali leče za lastno vsaj največjo potrebo. To je, hvala Bogu, sedaj rešeno.

— Ogrski ministrski svet je zboroval 27. t. m. pod predsedništvom Tisze.

Odlikovanja. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 27. dom. p. Oton Schmotz. Najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik 27. dom. p. Franc Svete. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili črnovoj. desetnik 47. pp. Prem Ivan in infanterista Korošec Franc in Walloch Ivan, oba pri 87. pp. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil ritmister 5. dragonskega polka Uliks Simunich. Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik teleg. p. Pavel Pavlič, pri 7. armadnem etap. poveljstvu. Najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 87. pp. Peter Fio; asist. zdravnik 79. pp. Aleksander Nagel, pri 27. črnovoj. pp. Železniški križec 2. vrste sta dobila major 29. pp. Viljem Povše in nadporočnik 6. trd. top. p. Lucijan Klun, pri 15 cm havb. bat. št. 26. Vojaško zaslužno svetinjo je dobil predmoster 8. trd. top. bat. Ivan Flis, pri 30.5 cm možnarski bateriji št. 8. Bronasto hrabr. svetinjo je dobil črnovoj. četovodja 3. pion. bat. Štruelj Simon.

— Veleizdajniška sodna obravnava v Banji Luki se prične 3. novembra, in sicer proti 156 obtožencem iz vseh slojev Bosne in Hercegovine. Med obtoženci se nahaja tudi 18 popov. Obtoženi so, da so bili ali v direktni zvezi s srbskim zloglasnim društvom »Narodna Obrana« ali pa so delovali v srbskih bosanskih društvih »Prosvjeta« in »Srbski Sokol«. Državno pravnišтво zahteva za vse obtožene smrtno kazen na vešala, razen za one, ki so stari pod 20 let.

— Žito iz Rumunije. Ogrski korespondenčni urad poroča: Ogrska vojnožitna akcijska družba sprejema zdaj tudi prijave glede na po domačih trdkah že prej v Rumuniji naročeno žito, ki se še nahaja v Rumuniji.

— Beguncem iz Krakova in okolice dovoljeno vrniti se domov. Begunci, ki so pred izbruhom vojne stalno prebivali v mestu Krakovo ozir. Podgorce se morajo v teku 8 dni s svojimi osebnimi izkaznicami pri policijski ozir. politični oblasti svojega bivališča v to svrhu javiti, da se sestavi konsignacija, na podlagi katere bo trdnjavsko poveljstvo v Krakovu vrnitev dovolilo. Ko bo dospelo to dovoljenje, bodo morali prizadeti v teku treh tednov v svojo domovino odpotovati. Za prosto vožnjo se bo izdajalo pri preje označenih uradih priporočila na železniško upravo.

— Vrli slovenski Amerikanci. Tudi v Ameriki Slovenci razvijajo živahno delovanje za avstrijski »Rdeči križ«. Iz Clevelanda poročajo: Jožef Megla in Jožef Jakubec sta prejela od avstro-ogrskega konzula srebrne častne svetinje za zasluge, ki sta si jih stekla v korist avstrijskemu »Rdečemu križu«.

Gostilničarji i. dr., pozor! V svrhu omejitve alkoholizma, je c. kr. deželna vlada odredila, da pri vojaških transportih vsake vrste in sploh potujočim vojakom ni prepovedano dajati samo žganih opojnih pijač ampak sploh vse pijače, ki vsebujejo alkohol, tedaj vino, pivo, mošt i. dr. Dajati se sme take pijače le na posebno zdravniško dredbo ali pa z dovoljenjem transportnega poveljnika, če je ta častnik ali temu enak. To naredbo morajo v svojih lokalih imeti nabito vsi hotelirji, restavratirji, gostilničarji, žganjetoci, izkuharji in sploh vsi obrtniki, ki pridejo v tozadevni pošte. Posnetek naredbe ima napredaj tekom 14 dni trdka Kleinmayer in Bamberg. Kdor se temu ne bode pokoril, zadene ga najstrožja kazen.

— Umrl je v sanatoriju v Gradcu duhovnik in upravitelj bolnišnice usmiljenk v Zagrebu, Štefan Butura. Bil je navdušen pristaš in sodelavec pri katoliškem gibanju na Hrvatskem.

— Vojna pošta št. 16 je za nadaljnji promet za vzorce zaprta.

— V italijanskem ujetništvu je umrl enoletni prostovoljec Mirkio Mihelič iz Sv. Jurija ob Ščavnici, abiturijent I. drž. gimnazije v Ljubljani.

V bojih s Srbi je padel bačni uradnik iz Trsta G. Stepec, rodом iz Maribora.

— Vojak zmečkan na tračnicah. Iz Celja se poroča: Neki z osebnim vlakom št. 34 ob 3. uri zjutraj došli vojak je hotel na tukajšnji postaji izstopiti. Zamudil je izstopiti in je skočil iz voza, ko se je vlak že pomikal naprej. Pri tem pa je padel vojak pod vlak ter ga je popol-

noma zmečkal. Truplo so prepeljali v mrtvašnico.

— **Padel je v bojih s Srbi bivši major 87. pp. Rudolf pl. Koczian.**

— **Bela kava v Zagrebu odpravljena.** Listi poročajo: Umrljivost otrok v Zagrebu, ki se je v vojnem času zelo povečala, je imela za posledico, da je mestni fizikat odredil, da mestna oblast zapleni vse mleko, namenjeno kavarnam, slaščičarnam in gostilnam, ter se iste porabijo izključno za bolnike in otroke. V kavarnah se bo odslej dobivala bela kava samo do 8. ure jutraj. Ta odredba se izvede v treh tednih. Proizvajanje smetane se je istotako prepovedalo.

— **Nesreča v premoškovniku v Trbovljah.** Parni kotel je padel 20 let staremu strojniku Konradu Rožaj iz Trbovelj št. 179 na desno nogo ter mu jo zlomil.

— **V ruskem ujetništvu se nahajajo tudi sledeči kadetje in enoletni prostovoljci 17. pešpolka:** Josip Barčević, Milan Vidic, Josip Vidmar, Josip Zakrajšek, Leopold Žgur. Bili so v hudi bitki

ranjeni in ujeti in se počutijo sedaj razmeroma dobro. — V ruskem ujetništvu so tudi medicinar Milko Gnezda, kadetni aspirant Jože Zakrajšek, učitelj v Blatni Brezovici, sedaj enoletni prostovoljec; zadnji piše, da je bil ujet od Rusov in sedaj se vozi neprestano v notranjost Rusije. Z njim potujejo tudi sledeči enoletni prostovoljci: Stefančič Tone iz Vipave; Šmalc Leopold iz Ribnice, Baričević Jos. iz Pulja, Jenko Franc iz Trsta, Žgur Leopold, Stane Gabršček, Vidmar Josip iz Ljubljane, Pavle Žirovnik iz Ljubljane, Črne Janez, Andlovic France in Pečnik Pavel, vsi iz Ljubljane.

— **Smrt za domovino.** Prejeli smo: Dne 15. septembra je umrl v ljubljanski bolnišnici, previden s sv. zakramenti, vojak Alojzij Kumer, doma na Runeči pri Vel. Nedelji na Sp. Stajerskem. Bil je blag soprog svoji ženi in skrben oče svojim otrokom. Svetila mu večna luč! Žalujemoč sožalje. J. M., 87. pešpolk. — **Poveljnik nadporočnik Zipfel je pisal Tereziji Arh iz Grzeče vasi pri Leskovcu,** da je dne 10. t. m. na Srbskem padel junaške smrti njen mož Franc. Poleg udove je ostalo šestoro nedoraslih otrok.

— **Operni pevec Marko Vušković odlikovan.** Tudi nam Ljubljančanom dobro znani hrvaški operni pevec Marko Vušković je bil odlikovan za velike zasluge za »Rdeči križ« s srebrno častno svetinjo »Rdečega križa« z vojno dekoracijo.

— **Proti navijanju cen na Nemškem** pripravljajo vrsto zelo strogih odredb. Zvezni svet, posamezne zvezne vlade in mestne oblasti se istodobno pečajo s tem vprašanjem. V Berlinu nameravajo uvesti na teden po tri dni brez mesa, en dan brez prečiščenega mesa in dva dni brez pečenke, šli bodo torej mnogo dalje v tem oziru nego pri nas. Nasprotno pa nameravajo zvišati slojem, ki težko delajo, krušne deleže. Tudi izkaznice za mleko nameravajo uvesti. Najtežje vprašanje je tudi na Nemškem — zabela. Na vsak način hočejo vsa ta vprašanja rešiti se pred zimo.

— **Trgovci in prodajalci posode,** kakor tudi stranke, se znova opozarjajo, da bode do 30. novembra oblastu oddati vso posodo iz bakra, medenine in niklja in pralne kotle ter si mesto te treba nabaviti nadomestilno posodo iz pločevine. Ker bodo stranke nadomestilno posodo začele kupovati, je vsak trgovec in prodajalec posode dolžan imeti v svojem lokalu maksimalen cenik, kateri se dobi pri mestnem magistratu. Kakor je pa videti, so intereso vanci pustili popolnoma v nemar, kajti dosedaj je prišel po cenik samo še eden, ostali se pa za stvar prav nič ne zanimajo in jim preči nevarnost, da se uvede proti njim kazensko postopanje, ki bi imelo zelo neprijetne posledice. Ker je naredba stopila že v veljavo, naj se tozadevni obrtniki z maksimalnim cenikom takoj preskrbe. Kazen je do 5000 K globe, ali pa zapor do 6 mesecev. Torej pozor!

— **Edison na delu.** Edison je srečno prešel bolezen na očeh in dela sedaj na izboljšanju svojega kinetofona (govoreči kinematograf).

— **Našla se je v Vapčijasi—Semiču večja svota v bankovcih.** Kdor jo je izgubil, naj se zglaš pri c. kr. okrajni sodnji v Metliki.

Ljubljanske novice.

— **Leonova družba.** Odborova seja L. D. bo v soboto, dne 30. t. m. ob 6. uri zvečer. Posebna vabila se ne bodo pošiljala.

— **Ij Brambni ščit v železu.** Zaradi mrzlega vremena se je prenesel brambni ščit v železu izpred magistrata v veliko dvorano »Mestnega doma«, kjer se odslej želji na korist vojaških vdov in sirot zabijajo dalje dopoldne in popoldne. Mestne šole se zabijanja željv udeležijo korporativno ter pridejo prihodnji teden posamezne šole pod vodstvom mestnega učiteljstva na vrsto.

— **Ij Krompir v mestni aprovizaciji v Mestnem Domu** dobijo jutri v petek dopoldne stranke, ki imajo številke od 121

do 200, popoldne od 201 do 300, v soboto dopoldne 301—400 in popoldne 401—500.

— **Ij Drugotedenske oddaje moke pri mestni aprovizaciji.** Pekom bo drugi teden oddajala mestna aprovizacija moko v torek popoldne in četrtek jutraj. Trgovcem pa v sredo in petek jutraj.

— **Ij Cepljenje proti kozam,** po odredbi c. in kr. vojnega ministrstva, je izvršiti pri vseh onih osebah, ki so vposlene pri dobaviteljih vojne uprave, oziroma tudi pri njih družinskih članih, če med vojno še niso bili cepljeni, oziroma na novo cepljeni. To javno brezplačno cepljenje vrši se v Ljubljani v nedeljo dne 31. oktobra dopoldne od 9. ure dalje, v Mestnem domu. Dotična podjetja naj opozore svoje uslužbence na to cepljenje.

— **Ij Maksimalne cenike** za nadomestilno posodo oddaja mestni magistrat samo ljubljanskim trgovcem, zunanji se morajo obrniti zanje pa vsak na svoje pristojno okrajno glavarstvo. To prijavljamo vsled tega, ker se je v ti zadevi pismeno obrnilo na mestni magistrat ljubljanski že par trgovcev iz dežele.

— **Ij Konec priglaševanja otrok na mestnem magistratu.** V soboto se nepreklicno zaključijo vpisovanje otrok do 4. leta v mestnem tržnem uradu. Kdor želi otrokom preskrbeti potrebna živila, naj otroke takoj prihlasi.

— **Umrl je 27. t. m. v deželni bolnišnici Jakob Smuk,** krojač iz Mirk št. 10, obč. Vrhnika, v starosti 30 let.

Primorske novice.

— **Laško maščevanje.** Ker ne gre Lahom pri njih operacijah posebno dobro, so pričeli hladiti svojo jezikno na razne načine. Med drugim obstreljujejo v Gorici Pokopališko ulico. Že dva dni padajo granate na ta del mesta. Ne pošiljajo pa navadnih granat, ampak vžigalce. Zažgali so že veliko hiš (Černičevo, Jaganelovo in druge). Goriška požarna bramba je prišla takoj na pomoč. Delo v ognju granat ni posebno prijetno.

— **Laški barbarizem z napadom na odprto, nebranjeno mesto Trst** je zahteval od nedeljskega bombardiranja dosedaj poleg ranjenih tri mrtve. V mestni bolnici se s smrtjo bori še par drugih, katere je italijanska »kultura« če ne že spravila s sveta, vsaj pohabila na način, da ne bodo več zmogni služiti si vsakdanji kruh.

— **Nedolžne žrtve italijanskih bomb v Trstu:** finančnega komisarja Jos. Fillinicha, Lloydovega strojnika Fr. Olivati in malo Marijo Dobrine, hčerko podskladiščnika na državni železnici, so pokopali 26. t. m. z velikimi častmi in ob soudeležbi celokupnega tržaškega prebivalstva. Tako poročajo tržaški listi.

— **Pogreb finančnega komisarja Fillinicha.** V torek, 26. t. m. se je v Trstu izvršil pogreb finančnega komisarja Fillinicha, ki je postal žrtev laškega bombnega napada na Trst. Pogreb je spremljalo v dveh korodnih 38 finančnih straž. Za rakvijo so stopali vladni zastopniki in sorodniki pokojnega. Vrhutega se je zadnjega spreveda udeležilo na stotine uradnikov in drugih pogrebecev.

— **Italijanski pesnik iz Trsta umrl v Rimu.** V Rimu je umrl znani tržaški italijanski pesnik Riccardo Pitteri, ki je ob izbruhu vojske pobegnil v Italijo.

— **Josip Rijavec,** znani koncertni pevec, je radi bolehnosti oproščen vojaške službe in se nahaja v Gorici pri svoji materi.

— **Fran Josipovo Tekališče v Gorici** je zopet cilj laških granat. V četrtek je šest granat udarilo v kavarno »Corso« in ranilo nekaj ljudi.

— **O interniranih primorskih duhovnikih** poroča »L'eco del Litorale«: V tednu od 12. do 19. oktobra so bili naši duhovniki, doslej internirani v Cremoni (bilo jih je 21) ločeni in odvedeni v različne južne pokrajine. Č. gg. don Stacul, Ulian, Caucig so sedaj v Albegni, provinca Grosseto; don Calligaris in Morsutt v Lucci; don Justulin Marangon, Pinat v Marsali; don Primos, Rosin v Castellammare; don Scremin, Spagnul, Venier, Zanolla v Castelvetro. Od vlade prejema po 1 liro na dan ter se morajo seveda boriti s težkimi finančnimi stiskami. To, kar morejo dobiti poceni, je sočivje in vino; vsa druga živila so draga kakor drugod. Z zadovoljstvom moremo poročati, da je mons. Faidutti napravil pri pristojnih oblasteh korake, da bi se vsem našim duhovnikom goriške škofije, ki se niso mogli umakniti pred invazijo in so bili internirani, nakaže kongrua, da se tako izboljšajo njihove sedaj zelo težavne razmere.

— **Kavarno »Corso«** v Gorici so obiskale v soboto zopet laške granate. Tudi na Kostanjevico v samostan je padla bodisi slučajno ali neslučajno ena granata v nedeljo jutraj.

— **Težko ranjen v glavo in v noge** je bil na italijanskem bojišču praporščak Fr. Erhatic.

— **Umrl je v Lanišću v Istri** absolvirani pravnik Josip Šajina.

— **Stalno je vpokojen na lastno prošnjo** šolski ravnatelj v Trstu Benedetto Berlam. Učiteljstvo mu je ob tej priliki poklonilo spominsko listino in spominsko svetinjo.

— **Zdravniški ambulatorij za begunce** z juga v Gradcu. V Gradcu se je združilo pet zdravnikov iz južnih dežel, da nudijo brezplačno zdravniško pomoč beguncem z juga, in sicer ordinira vsak dan v tednu po eden v bolnišnici v Paulustorgasse; ob torkih, nedeljah in praznikih je ambulatorij zaprt. Zdravniki so: dr. Bader, dr. Grablovitz, dr. Pavia, dr. Pontoni in dr. Spongia.

— **K samoumoru prof. Bresca** je prejel in priobčil zadnji »L'eco del Litorale« naslednja pojasnila od pokojnikovega prijatelja: »Ne bom preiskoval čustev pokojnika, kar bi ne bila lahka stvar; dejstvo pa je, da se je podal prof. Bresca za Binkošti k svoji mami stricu v Fiumicellu, da bi ondi prebil praznike; torej ni pobegnil v Italijo pred izbruhom vojne. Če je bilo po vojni napovedi še časa za vrnitev v Gorico, ne vem; to pa vem iz lastne izkušnje, da ni bilo ravno lahko ne zabavno. Prof. Bresca je bil dve leti sem bolan, imel je ali vsaj menil je imeti jetiko v sapniku. Ta misel ga je tlačila ter je postal skrajno nevrasteničen. Drugi semester 1913/14 je bil na dopustu, tekem šolskega leta 1914/15 je imel zmanjšan urnik (10 učnih ur na teden). Prepeljali so ga v Florencio skupaj z bar. vit. da Monastero in že tedaj je bil zelo slab.«

— **Turšična moka za begunce.** Osrednji odbor za begunce južnih krajev na Dunaju si je zagotovil pri osrednji vojni posredovalnici za žito dobavo potrebne množine turšice ter se obrnil na c. kr. namestništva na Dunaju, v Brnu, v Lincu, v Solnogradu, v Gradcu in v Pragi, da ji naznanijo način, kako naj se turšica vdobiva, melje in oddaja beguncem. Namestništva so dala podrejenim okrajnim glavarstvom, kjer so naši begunci kakor tudi upravitelstvom barak nalogo, da določijo, koliko turšice bodo rabili begunci posameznih okrajev. Na podlagi teh poizvedb se bo oddalo posameznim mlinom določeno množino turšice za pol ali en mesec, da jo izmeljejo na način, da bo moka rabljiva za razne domače jedi. Mogoče pri- tožbe v kakovosti moke naj begunci prijavijo okrajnemu glavarstvu, kjer stanujejo ali pa osrednjemu odboru za begunce, Dunaj IV., Favoritenstrasse 5. Odbor je naročil za poskušnjo tudi novejšo kotle za kuhanje polente. Upamo, da bo s tem rešeno večinoma vprašanje o preživljanju naših beguncev.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

— **Berlin, 27. oktobra.** (K. u.) Wolff poroča iz nemškega glavnega stana:

— **Ob cesti Lille-Arras se je razvil sinoči po neki francoski razstrelbi nevaren boj, ki je izpadel ugodno za nas.** Severnovzhodno od Massiges so vdrl Francozi med bojem z ročnimi granatami na nekem ostrem mestu v naš najsprednejši jarek, ponoči so bili zopet preprejeni.

— **V zračnem boju je sestrelil poročnik Immelmann** neko sovražno letalo, neko francosko dvokrilno letalo z angleškimi častniki, ki so ujeti. Dve letali sta bili prisiljeni, da sta padli za sovražno črto; eno je popolnoma uničila naša artiljerija, drugo leži severno od Soucheza.

— **Vrhovno vojno vodstvo.**

Poročilo maršala Frencha.

— **London, 5. oktobra.** (K. u.) Maršal French poroča: Zadnje tri dni je artiljerija južno od prekopa La Bassée živahno delovala. Bili so se tudi boji z

ročnimi granatami. 22. oktobra so se 4 naši letalci borili z letali sovražnika, ki so bila prisiljena, da so se spustila na zemljo. Neko nemško letalo je padlo 7000 črevljev globoko v nek gozd za nemškimi črtami.

Angleške izgube ob veliki ofenzivi na zahodu.

— **Amsterdam.** Med boji na zahodni bojni črti so imeli tudi Angleži težke izgube. »Manchester Guardian« poroča, da so izgubili Angleži od 9. do 18. oktobra 21.725 mož, med njimi 1071 častnikov. Največ so trpeli Angleži 17. oktobra, ko so izgubili 5494, 10. oktobra izguba 3319 in 18. oktobra so izgubili 3230 mož.

Nemški uspehi v Champagni.

— **Amsterdam, 26. oktobra.** V Champagni so Nemci ponovili svoje silne napade na celi fronti, pri katerih se jim je posrečilo vzeti močne strelske järke. Boj še traja.

Angleški kurz pada, naš se dviga.

— **Haag, 24. oktobra.** (Kor. ur.) Medtem, ko je padla vrednost angleškega šterlinga v New Yorku na 463, so se dvignile 4½% avstrijske zakladne zadolžnice včeraj na borzi v Amsterdamu za 4%.

Francoski ministrski svet.

— **Pariz, 26. oktobra.** Kor. ur.) Agence Havas poroča: Nasproti drugače se glasečim poročilom današnji ministrski svet ni obravnaval vprašanja o Delcas-séjevem nasledniku in se bo to vprašanje šele rešilo.

Sestanek angleškega kralja s Poincaréjem.

— **Pariz.** (Kor. ur.) Agence Havas poroča: Predsednik Poincaré je zapustil z vojnim ministrom Millerandom v nedeljo Pariz in je odpotoval k armadi. V ponedeljek se je sestel z angleškim kraljem, ki si je ogledal v torek dve francoski armadi. Poincaré je podelil Waleškemu knezu vojni križ.

Sv. oče ni naprosil belgijskega kralja za posredovanje.

— **Lugano, 25. oktobra.** »Osservatore Romano« zanika vest, da je sv. oče pozval belgijskega kralja za mirovno posredovanje.

Nemčija in Švica.

— **Berlin, 26. oktobra.** (K. u.) Wolff poroča: Dne 17. oktobra je vrglo neko nemško letalo nad švicarskim ozemljem pri kraju La Chaud de Fond več bomb. Oblaki in megla je popolnoma preprečila razgled. Letalec je zato sodil, da se nahaja nad francoskim ozemljem. Bombe so povzročile škodo na blagu, ranjene so bile tudi 4 osebe, a na srečo, le lahke. Cesarska vlada je izrazila švicarski takoj svoje živahno obžalovanje in obljubila odškodnino.

Razna poročila.

ZIMSKO ZASEDANJE OGRSKEGA DRŽAVNEGA ZBORA.

— **Budimpešta, 27. oktobra.** (Kor. urad.) Zimsko zasedanje ogrskega državnega zbora se otvori 25. novembra.

HALIL BEJ IMENOVAN ZA TURŠKEGA ZUNANJEGA MINISTRA.

— **Carigrad, 25. oktobra.** (K. u.) Irade, s katerim je imenovan Halil bej za zunanjega ministra, so razglasili popolne na visoki porti.

ZAUPNICA DANKI VLADI.

— **Kodanj, 27. oktobra.** (K. u.) Državni zbor je izjavil zaupnico vladi.

BOTHA VODI VLADO DALJE.

— **Praetoria, 25. oktobra.** (Kor. ur.) Reuter poroča: Botha je sklenil, da bo vodil s sedanjo vlado vladne posle dalje.

Rokovnjači na Dolenjskem.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Bilo je pred kakim dobrim mesecem. V malem selu Resa v škocijanski župniji prideta v hišo posestnika Fišter dva boljše oblečena človeka in prosita gospodinj, da bi jima dala kaj jesti, češ, da sta vojaka, ki gresta domov na dopust. Ko odide gospodinja iz hiše v klet, brž skoči eden v omaro, preišče gospodarjevo obleko in vzame iz žepa denarnico s 3000 K. Ko se najesta in napijeta, jo mahmeta proti Bučki. Kasneje pride gospodar domov, pogleda v žep in spozna s strahom in grozo, da so tisočaki izginili s pogoščenima »vojakoma«.

V Grmuljah kake pol ure od Rese, je nekaj dni po tem ostala pri posestniku Rodiču doma sama 16letna dekle. Hiša stoji zunaj vasi ob robu gozda. Naenkrat jo zagradi nekdo zadaj v veži. Bil je boljše oblečen mož. Dekle zakriči: »Gospod, pustite me pri miru!« — »Jaz nisem gospod, ampak lump,« ji odgovori ropar: »pokaži, kje ima gospodar spravljeno

nar, če ne —« in zavijtel je nad njo velik nož. Dekle mu vrže svojo mošnjo, toda tega ni hotel vzeti in je zahteval, da mu mora na vsak način pokazati, kje ima gospodar spravljeno denar. Ko je brskal po postelji za denarjem, se mu dekle izvije, skoči skozi okno in začne vpiti na pomoč, ropar je pa bežal v gozd.

V tistih dneh je prišla novica, da sta dva človeka umorila dva orožnika v Ra-dečah. Komaj je prišla ta novica v Škocijan, že sta bila tudi morilca tam.

V škocijske hribe se steza dolga, ozka dolina gori proti Druščam in Rogačicam. Ob obeh straneh doline štrle proti nebu strmi hribi, obraščeni z gostimi gozdovi, vmes pa vise nad dolinico velike skale. Po dolini se vije potok, ki naraste ob deževju v pravi hudournik. V bližini Dol je ob potoku star mlin, v katerem jemlje sedaj merico stari Kurent. 14. oktobra je bilo kot iz škafe in okrog mlina velika kaša, kakor da bi hotela vse po-
že spraviti spat. Kar

nekdo močno potrka in se oglasi: »Odprite!« »Kdo je?« vpraša mlinar. »Dva pošteni človeka,« dobi za odgovor. Ko pa odpre, skočita hitro v mlin dva oborožena človeka in pravita: »Ne bojte se, naš mlinar je takoj videl, da sta res imenitna pošteni človeka, ko je opazil puške in bajonete, ki sta jih odvezla ubitima orožnikoma v Radečah. Prisilita ga, da jima gre kuhat večerjo, sama sta pa pazila nanj, da jima ne uide, in ovijala v veži svojo močro obleko. Ko sta se pokrepčala z žganci se spravi eden k njemu na posteljo za stražo, drugi se je pa zleknil po gorki peči. Strah in večerjo sta potem pošteno plačala: dala sta mlinarju 12 kron.

Drugo jutro sta jo mahnila na zajutrek k Mencinu v Dole. Tu ju je spoznal neki fant, ki je bil z njima zaprt na Gradiški. Prvi je Martin Zupet, doma iz Zaboršta v župniji Bučka, nezakonski sin, že večkrat kaznovan kot nevaren tat, drugi je neki Štrukelj iz St. Ruperta, ki ima doma posestvo, ženo in več otrok. Oba dezerterja. Dve uri se je kuhaj zajutrek pri Mencinu; to se jima je malo sumljivo zdelo, zato sta jo po zajutreku hitro popihala v hribe nazaj, kljub temu da so ju pregovarjali navzoči možakarji, naj ostaneta, in jima hoteli dati za pijačo, če ostaneta. Komaj sta odšla, že je prisopihal orožnik, toda prepozno. Čez hribe sta šla proti Trebelnem. Orožniki za njima. Ko opazita, da se je začel lov na njiju, sta se obrnila in šla zopet nazaj čez škocijanske hribe proti Bučki in tako delata vedno: orožnike speleja za seboj, potem se pa pokažeta na čisto drugem koncu.

V bučenski občini ima Zupet nekaj sorodnikov. Neki stric njegov ga je sprejemal pod streho in dobil od njega več denarja. Neki večer potrka orožnik na okno stričeve koče in notri se nekdo oglasi: »No, ali sta prišla, patrolje vaju že iščejo.« Takoj so orožniki spoznali, da je Zupetov stric podpiral roparja. Ko preiščejo hišo, dobe puško od ubitega orožnika in dva bajoneta. Tam so na enega roparja že streljali in ga baje tudi obstrelili, toda dobil je še premalo svinca in ušel. Zadnji čas sta se drug drugemu izgubila in se iščeta po hribih. Pred nekaj dnevi eden potrka v Gaberniku na okno samotne koče, kjer prebiva 70letna starka sama. Na vprašanje, kdo je, odgovori: »Orožnik! Odprite takoj!« Uboga revica res misli, da je zunaj mož postave, pa je bil mož nasilstva. Komaj odklene vrata, skoči ropar v hišo, ves oborožen. Uboga žena je kar trepetala strahu še cel dan potem. Prisili jo, da mu skuha večerjo, nato je pa tudi prenočil. Zjutraj ji je pustil 7 kron za plačilo. Kakor ji je pravil, ima posebno rad duhovnike. »Dva sem že obral,« je pravil, »pa bom še kakšnega.«

Orožniki ju pridno zasledujejo in kdor ju bo dobil, si bo pač zaslužil hrabrostno svetinjo, ker se hvalita, da bosta še kakšnega ubila, predno ju bodo dobili v roke. Škocijanska okolica je prav pripravna za skrivališča takim propalicam. Polno gričev z zidanicami, hrami in samotnimi hišami, z gozdovi in jarki jima nudi obilo prilike, da se lahko skrivata. Po hramih si privoščita lahko kako kračo in evička, ki sedaj zori po sodih. Na Topolovcu pride neki viničar zjutraj v hram, pa opazi, da je mokro okrog soda in da je nekdo rabil steklenico, ki je bila poleg, in pil vino. Najbrž sta bila ta dva nočna pivca v hramu. Toda umazana nista hotela biti; pustila sta mu za vino 80 vin. na stolu.

Roparja sta popolnoma propadla človeka, ki imata na vesti poleg nešteti tatvin, ropov in umora orožnikov tudi par zločinov proti pravosti.

Gospodarsvo.

— Pomanjkanje mleka je zlasti v Ljubljani čedalje bolj občutno, tako, da se vsi že sedaj, ko se krave krmijo še z zeleno krmo in dajejo precej mleka, pravi lov po cestah za mlekom. Kakor hitro se bo začelo krmiti s suho krmo, bo pomanjkanje mleka še večje in beda toliko večja. Da se temu odpravimo, se je vodstvo Vnovčevalnice za živino v Ljubljani odločilo nakupiti večjo množino krav mlekaric, za katere se jamči 20 litrov dnevne množine mleka. Krave bodo prišle v takem stanju, da bodo v kratkem storile ali pa s teleti. Cena bode nekaj višja kot sedanja najvišja maksimalna cena za vole. Oni posestniki, ki imajo debele vole, bodo lahko zamenjali vole za krave s primernim naplačilom. Naročila se bodo izvrševala le proti takojšnjemu plačilu. Vse živinorejce, ki se za nakup teh krav interesirajo, uljudno prosimo, da takoj priglase svoja naročila, da se more kupčija čimprej izvršiti. Svetujemo zlasti živinorejskim zadrugam, kmetijskim društvom, županstvom, posojilnicam, naj se taka naročila skupaj pošiljajo, da se prihrani mnogo dela in bo zagotovitev teh potrebnih krav poprej mogoča. Tako se bo vsaj nekoliko odpravilo temu pomanjkanju mleka. Vsa nadaljnja pojasnila pismeno ali ustmeno daje Vnovčevalnica za živino v Ljubljani Dunajska cesta

29. Opozarjamo na današnji inserat »Slovenca«.

Govori se, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajemčeni dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji zadnji oglas »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

KINO-CENTRAL

v deželnem gledališču,
Samo danes še:

Velika špiritistična drama

DUKOVIDEČ.

Izborno delo dunajske kinematografske umetnosti, delujoče z najrazvitejšimi sredstvi fotografije.

Igrajo najboljši umetniki in umetniki prvih berlinskih gledališč.

Senzacija v kinematografiji!

Predstava danes ob pol 6., 7. in 9. uri zvečer.

Jutri v petek specialni večer: »Kraljica noči« z Henry Porten v glavni vlogi.

Zajamčeno švicarsko čokolado

razpošilja v poštnih zavojih po 4½ kg netto za K 24 franko po povzetju izvozna trdka

K. Pfeifer in sinovi Trst,

ul. Cecilija 7.

2250

2 čevljarska pomočnika in 1 učenca sprejme

Franc VILFAN, Vevče 37, Dev. Mar. Polje. 2226

Gospodarsko društvo v Trnovem na Notranjskem

išče pridnega in v računstvu zmožnega

učenca in trg. pomočnika.

2229

Proda se voz na peresih s konjem vred.

Naslov pove uprava lista pod števil. 2228, ako se priloži znamka za odgovor.

OVČJO VOLNO

vseh vrst in vsako množino kupuje po najvišjih cenah

J. GROBELNIK, Ljubljana, Mestni trg števil. 22.

Hotel „UNION“ v Ljubljani

išče

blagajničarko

za kavarno.

Ozira se le na pismene, primerno opremljene ponudbe. Osebo predstavljenje se ne želi.

2234

Lepo stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kabine, kuhinje in vsemi pritliklinami se s 1. novembrom t. l. odda v Slomškovi ulici 14, II. nadst.

Več se poizve v pisarni trdke

Ivan Mathian, Dunajska cesta 14.

3227

VOLNO

ovčjo, oprano in neoprano, kupim vsako množino po najvišji ceni proti takojšnemu plačilu, ter plačam vožnjo sam. Večjo množino pošljem potnika osebno prevzeti.

Veletgovina R. STERMECKI, Celje števil. 20, Štajersko.

1821

Išče se se za takojšnji nastop

učenca

14—16 let stara iz poštene rodbine v trgovino mešanega blaga Leskovec & Gruden, Šmartno pri Litiji.

2235

Razpisuje se za takoj služba

organista in cerkovnika

v Boštanju ob Savi na Dolenjskem. Najbolje je, da se oglasi kak krojač. Ponudbe naj se pošljejo na župni urad v Boštanju ob Savi, pošta Radna.

2237

Sprejme se takoj

brivski pomočnik

za brivnico v Vipavi. - Oglasiti se je pri Frančiški žgavec, istotam.

2223

Izobražena

2213

gospodična

knjigovodkinja, išče mesta k otrokom v prijazni rodbini, ali v pisarno. Večja je vseh hišnih del. Ponudbe pod »zmožna« na upravo »Slovenca«.

Ako naročite

in to nemudoma storite,

1 srečko avstrijskega rdečega križa
1 srečko ogrskega rdečega križa
1 srečko budimpeštanske bazičke
1 dobitni list 8% zemlji. srečk iz leta 1880
1 dobitni list 4% ogrsk. hip. srečk iz l. 1884

Mesečni obrok za vseh pet srečk ozir. dobitnih listov samo 5 kron

12 zrobnj vsake l. o. glavni dobitki 630.000 kron

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku do 4.030 frankov popolnoma zastonj!

Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

Dva izurjena

2175

ključavničarska pomočnika in enega

vodovodnega instalaterja

sprejme takoj Ivan Triller, ključavničarski mojster in vodovodni instalater na Bledu.

Orehe, suhe slive, suhe hruške in krompir

kupuje trdka

Iv. A. Hartmanna nasl. A. Tomažič, Ljubljana

v vsaki množini po solidnih najvišjih cenah.

2043

Kupijo se dva do trije

vpredni konji

Ponudbe pod »Konji 1915 2206« na upravo lista.

2206

Spretna

prodajalka

mešane stroke, zmožna obeh deželnih jezikov, se sprejme takoj. Zahtevam ponudbe z natančno vsebino pod »Spretnost 2204« na upravnishvo »Slovenca«.

2204

Roza dr. Kavčičeva naznanja v svojem in v imenu vseh sorodnikov tužno vest, da je njih iskreno ljubljena, nepozabna mati, oziroma tačca, stara mati in teta, gospa

Jerica Peršin

bivša gostilničarka na Zgor. Rožniku

po dolgi in mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, danes ob 6. uri zjutraj, v 72. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage ranjce bode v petek 29. oktobra ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Kolizejska ulica »Vila Roza«, na pokopališče na Viču.

Svete maše za pokojnico se bodo darovale v župnih cerkvah oo. Frančiškanov v Ljubljani in na Viču.

Predraga ranjca se priporoča v molitev in blag spomin.

V LJUBLJANI, dne 28. oktobra 1915.

2238

Žalujoči ostali.

Venci se hvaležno odklanjajo; posebna naznanila se ne izdajajo.

Češplje, orehe, grah, bob, sploh sočivje vsake vrste, riž,

kupuje v vsaki množini

Ign. Schatzl, Gradec, Annenstraße 13.

KRAVE

2236

z 20 litr. dnevne množine mleka

se bodo prodajale v mesecu novembru t. l.

Nadalnji pogoji se izvedo pismeno ali pa ustmeno vsak dan od 11. do 12. ure predpoldne v pisarni

Vnovčevalnice za živino v Ljubljani, Dunajska cesta 29.

Naznanilo preselitve!

Tvrška

Elbert

Usojam se najljubše naznaniti, da sem se že preselil s svojo specerijsko in kolonijalno trgovino ter zalogo mineralnih voda, bencina, petroleja in soli v svojo lastno hišo: **Kongresni trg št. 14** (prej Till). - Prodajalni prostori se nahajajo na dvorišču nasproti vhoda. - Priporočam se cenjenim odjemalcem tudi tukaj za prav številan obisk, zagotavljajoč vedno najskrbnejšo postrežbo.

Z velespoštovanjem
Julius Elbert.

Razglas.

Proda se dobro ohranjena
stružnica za les
(Holzhobelmaschine).

Ogleda se lahko pri g. Josipu Zupan, lesna trgovina v Mojstrani pri Dovjem. Nadaljna pojasnila daje Dr. Ferdinand Müller, odvetnik v Celovcu.

2236

Vojno-zavarovalni urad v Kamniku

sprejme **takoj** pridne
potnike, sotrudnike in **sotrudnice**
proti ugodnim prejemkom.

2214

Modni salon

2100

Stuchly-Maschke
Ljubljana

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Osebnost izbrane
novosti z Dunaja

Priporočam: največjo izbero
klobukov za dame in de-
klince kakor tudi bogato za-
logo žalnih klobukov.

Solidno blago.

Popravila točno in vestno.
Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.

Priznane nizke cene.

Peter Kozina & Co.

Tovarna čevljev v Trzinu
na Gorenjskem

Prodaja svoje lastne izdelke
na debelo in drobno

v Ljubljani, Breg nasproti sv. Jakoba mostu.
Vojaški čevlji za moštvo in častnike se dobe v vsaki množini.

Marija Götzl

Ljubljana, Židovska ulica 8

skladišče nasproti (števil. 7)

priporočam cenjen. damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih klobukov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Zalni klobuki vedno v zalogi. **Popravila po želji.**

Priznane najnižje cene. :- Zunanja naročila z obratno pošto.